

Verslag van Marktconsultatiedocument

Ten behoeve van de aanbesteding Water- en Oeverplanten 2027

Colofon

Uitgegeven door	InkoopCentrum IV
Informatie	inkoopcentrum-iv@rws.nl
Uitgevoerd door	Projectteam EU Water- en Oeverplanten
Datum	Juni 2026
Status	Definitief
Versienummer	1.0

Inhoud

Inhoud 5

1. Inleiding 6

1.1 Aanleiding6

1.2 Doel van de Marktconsultatie6

1.3 Doelgroep van de Marktconsultatie7

2. Reacties op de Marktconsultatie8

3. Samenvatting van de vragen en de antwoorden 9

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze Marktconsultatie dient ter voorbereiding op de voorgenomen aanbesteding EU Water- oeverplanten 2027. Rijkswaterstaat (hierna RWS) hecht grote waarde aan de mening van marktpartijen en wil hen vroegtijdig en actief betrekken voordat de voorgenomen aanbesteding van start gaat.

Het doel van de aanbesteding is om dienstverleningscontracten aan te gaan met marktpartijen voor het verzamelen van data op basis waarvan Rijkswaterstaat trends en toestandsbeschrijving van watersystemen in het beheer van Rijkswaterstaat kan maken op het gebied van de Water- en overplanten in de Stagnante en Stromende Rijkswateren. Deze gegevens zijn van belang voor het programma MWTL en dienen daarom volgens vaste programmering in te worden gewonnen. Ook zijn deze gegevens onderdeel van de waterkwaliteitsrapportage aan de EU.

Water- en oeverplanten Stagnant en Stromend

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht elke Europese lidstaat tot het vaststellen van een strategie die is gericht op bescherming, behoud en herstel van het aquatische milieu. In dit kader heeft Rijkswaterstaat als waterkwaliteitsbeheerder de taak om de toestand en trend van de waterkwaliteit van de Rijkswateren te beschrijven en om het effect van eventuele beheersmaatregelen te monitoren aan de hand van de opgelegde doelstellingen en normen zoals die zijn vastgelegd in de richtlijn en nationale wetgeving.

RWS nodigt marktpartijen uit om mee deel te nemen aan deze Marktconsultatie.

1.2 Doel van de Marktconsultatie

RWS heeft dit Marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel zoveel mogelijk marktpartijen te bereiken, te interesseren en te stimuleren tot meedenken.

RWS beoogt met deze Marktconsultatie:

- a) inzicht te verkrijgen in de reële haalbaarheid van het project en in de randvoorwaarden waaronder het project kan worden uitgevoerd;
- b) input te vergaren voor de inkoop-/aanbestedingsstrategie en de aanbestedingsstukken (nieuwe ideeën opdoen, bestaande ideeën toetsen);
- c) de markt in een vroeg stadium bij het project te betrekken om de aanbestedingsstukken zo goed mogelijk te kunnen afstemmen op de marktsituatie.
- d) of er voldoende capaciteit in de markt is,
- e) of er innovatieve oplossingen zijn voor een probleem,
- f) welke mogelijkheden marktpartijen zien om met minder beschikbaar budget toch aan minimale eisen te kunnen voldoen,
- g) Zijn er voldoende gekwalificeerde opdrachtnemers/leveranciers in de markt,
- h) of de markt kan voldoen aan de gestelde eisen.

Duurzaamheid (people/planet/profit) is één van de randvoorwaarden binnen de gevraagde dienstverlening. Door middel van deze Marktconsultatie wil Rijkswaterstaat toetsen of de ambitie van Rijkswaterstaat aansluit bij de volwassenheid van de markt voor wat betreft duurzaamheid.

De doelstellingen vanuit de Rijksoverheid zijn:

1. is klimaatneutraal in 2030;
2. is goed voor 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030 en volledig circulair in 2050;
3. stimuleert [arbeidsparticipatie](#), o.a. door 5000 participatiebanen te creëren;
4. [verduurzaamt internationale productieketens](#) door misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu aan te pakken;
5. stimuleert innovaties door launching customer te zijn.

Rijkswaterstaat ambieert, in lijn met de Rijksdoelstellingen in 2030 Klimaatneutraal en

Circulair werken. Meer info vindt u op:
<https://www.rijkswaterstaat.nl/zakelijk/duurzame-leefomgeving>

	THEMA AMBITIEWEB	IMPACTGEBIEDEN (NIET LIMITATIEF)
	1. Energie en klimaat	- Energieverbruik in het productieproces - Energieverbruik in de gebruiksfase - Logistieke bewegingen en verduurzaming vervoer - CO₂ uitstoot en reductie - Duurzame energieopwekking
	2. Materialen, grondstoffen en circulaire economie	- Herkomst van gebruikte materialen (bijv. recycled content) - Ontwerp voor repareerbaarheid en demontabiliteit - Verantwoorde wijze van verwerking bij einde levensduur (Verwerking van) verpakkingsmateriaal
	3. Milieu en leefomgeving	- Gebruik van schadelijke/toxische stoffen voor leefomgeving - Optimaliseren watergebruik - Impact op de leefomgeving door bijv. mijnbouw - Luchtverontreiniging en uitstoot SOx en NOx
	4. Welzijn en gezondheid	- Gebruik van schadelijke/toxische stoffen voor de gebruiker - Geluidsoverlast voor gebruiker - Straling
	5. Sociale aspecten	- Inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt - Arbeidsparticipatie - Sociaal ondernemerschap
	6. Arbeidsaspecten in de keten en MKB	- Internationale Sociale Voorwaarden - Arbeidsomstandigheden in productielanden - Verminderen kinderarbeid - Voorkomen van conflictmineralen

Figuur 1 Thema's Ambitieweb IV

Vraag aan de marktpartijen hoe zij kunnen bijdragen aan de duurzaamheidsambitie van het Rijk en/of Rijkswaterstaat.

RWS benadrukt dat deze Marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van de aanbesteding en er geen rechten aan kunnen worden ontleend.

Verkregen inzichten uit de Marktconsultatie gebruikt RWS (waar relevant) in de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbestedingsstukken. RWS behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken.

1.3 Doelgroep van de Marktconsultatie

Elke partij die meent een bijdrage te kunnen leveren aan deze marktconsultatie mag reageren. Primair is de doelgroep van deze marktconsultatie die marktpartijen die ervaring hebben met of kennis hebben van / over:

- het verzamelen van data en monitoren van Water- en oeverplanten.

2. Reacties op de Marktconsultatie

De deadline voor het indienen van de vragenlijst was 19 juni 2026. Op deze Marktconsultatie hebben uiteindelijk 4 marktpartijen gereageerd, namelijk:

Nummer	Marktpartij
1.	ATKB
2.	Eurofins AquaSense
3.	Waardenburg Ecology
4.	Fugro NL Land B.V.

RWS CIV dankt alle marktpartijen die deel hebben genomen aan deze Marktconsultatie.

In hoofdstuk 3 van dit verslag worden de geanonimiseerde antwoorden op de vragen van de marktpartijen weergegeven.

3. Samenvatting van de vragen en de antwoorden

Vragen over de interesse in de opdracht	
C1	Welke factoren zouden voor uw organisatie aanleiding kunnen zijn om wel of niet deel te nemen aan deze aanbestedingsprocedure (bijvoorbeeld andere lopende opdrachten, looptijd, aantal meetpunten, beschikbare kennis, capaciteit of middelen)? Kunt u uw antwoord toelichten?
Antwoord:	Marktpartijen geven aan dat de aanbesteding met name aantrekkelijk is bij een passende perceelindeling. Een te groot perceel wordt minder interessant geacht, mede vanwege de piek- en dalbelasting over de jaren en de daarmee samenhangende aandachtspunten zoals capaciteit, opleiden van personeel en continuïteit van werk. Gunning op laagste prijs wordt als minder wenselijk beschouwd; er bestaat een duidelijke voorkeur voor gunning op basis van beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV), waarbij meer ruimte is voor kwaliteit. Daarnaast wordt de opdracht aantrekkelijker geacht wanneer deze functioneel wordt uitgevraagd, waarbij het 'wat' wordt gespecificeerd en het 'hoe' aan de markt wordt overgelaten. Extra Informatie: RWS is voornemens om uitvraag op te delen in percelen waarbij jaarlijks een (klein) deel van het aantal waterlichamen gaat worden ingewonnen. Hierdoor wordt het ook interessant/haalbaar voor ON met beperkte capaciteit om deel te nemen. Zie bijgevoegd schema WOP planning.

Vragen over de inhoud van de opdracht	
D1	Op welke wijze zou een aanpassing in de gewenste dienstverlening uw organisatie in staat stellen een betere aanbieder te doen? Welke nadelen en risico's ziet u in de huidige vorm van de gewenste dienstverlening?
Antwoord:	Er bestaat een brede consensus onder marktpartijen dat de huidige opzet als risicovol wordt ervaren, met name vanwege de omvang en de risico's voor kwaliteit en planning. Het opdelen van de opdracht in percelen, gecombineerd met het begrenzen van het aantal percelen per inschrijver, wordt gezien als een effectieve manier om marktwerking te bevorderen en de werkbelasting over piek- en daljaren beter te spreiden. Hierbij is een evenwichtige verdeling over zowel de percelen als de jaren van belang. Daarnaast wordt gewaarschuwd voor gunning uitsluitend op prijs, omdat dit kan leiden tot risico's voor kwaliteit en veiligheid. Ook wordt aandacht gevraagd voor het vermijden van eisen die in de praktijk niet uitvoerbaar zijn. Tot slot benadrukken marktpartijen het belang van het benutten van de aanwezige kennis en innovatiekracht in de markt. Extra Informatie: RWS is voornemens om uitvraag op te delen in percelen waarbij jaarlijks een (klein) deel van het aantal waterlichamen gaat worden ingewonnen. Hierdoor wordt het ook interessant/haalbaar voor ON met beperkte capaciteit om deel te nemen. Zie bijgevoegd schema WOP planning.
D2	Rijkswaterstaat begrijpt dat een zorgvuldige voorbereiding noodzakelijk is.

	Wat heeft uw organisatie nodig van Rijkswaterstaat in de voorbereidingsfase voorafgaand aan de productiefase (bijvoorbeeld ondersteuning in kennis, informatievoorziening of capaciteit)? Daarnaast horen wij graag hoeveel voorbereidingstijd uw organisatie nodig acht?
Antwoord:	Voldoende inschrijftijd wordt door marktpartijen als essentieel beschouwd, met name voor de periode tussen de Nota van Inlichtingen en de inschrijvingsdatum. Daarbij dient rekening te worden gehouden met vakanties en feestdagen. Tevens wordt het belang onderstreept van een tijdige beschikbaarheid van locatiegegevens om een soepele start van de opdracht te faciliteren. Marktpartijen geven echter geen eenduidig beeld van de benodigde voorbereidingstijd.
D3	De opdracht voor stagnante wateren is momenteel ingericht als twee percelen. Acht uw organisatie het, gezien de huidige omvang van deze percelen, haalbaar om hierop in te schrijven? Indien dit niet het geval is, wat zou volgens u een meer passende perceelindeling zijn voor de stagnante opdracht? Licht uw antwoord toe en geef daarbij aan welke percelen u graag zou zien.
Antwoord:	Er zijn sterke aanwijzingen dat de huidige bundeling de markttoegang beperkt. Marktpartijen geven aan dat meer dan twee percelen wenselijk is om de concurrentie te bevorderen en deelname aantrekkelijker te maken. Daarnaast dragen een tijdige uitvraag en een voldoende ruime inschrijvingstermijn bij aan een grotere bereidheid van marktpartijen om in te schrijven.
D4	De inwintijd voor de uitvoering van de opdracht 'stagnant' bedraagt momenteel zes weken. Indien meer spreiding in de inwintijd zou worden toegestaan, zou dit uw organisatie in staat stellen een betere inschrijving te doen? Daarnaast horen wij graag of de doorlooptijd van de inwinning invloed heeft op de kostprijs. Kunt u uw antwoord toelichten?
Antwoord:	Marktpartijen geven aan dat meer flexibiliteit en een betere spreiding van de werkzaamheden gewenst zijn, omdat dit bijdraagt aan de haalbaarheid en inzetbaarheid van capaciteit. Een ruimere uitvoeringsperiode maakt de opdracht aantrekkelijker, aangezien dit meer flexibiliteit biedt en het mogelijk maakt de beschikbare capaciteit over een langere periode te spreiden. Dit is tevens van belang met het oog op mogelijke uitloop als gevolg van ongunstige weersomstandigheden.
D5	Hoeveel punten (meetlocaties) kunt u maximaal opnemen per dag? Graag aangeven voor: 1. alleen KRW punten; 2. alleen GRID punten.
Antwoord:	1. alleen KRW punten; stagnant min/max 8 tot 30, stromend 7 of 8 per dag 2. alleen GRID punten (alleen stagnant). Min/max antwoord 40 tot 75 per dag
D6	Zijn de eisen zoals die gesteld zijn in de RWSV's bekend en haalbaar? Licht uw antwoord toe.
Antwoord:	Marktpartijen antwoorden hier verschillend op. Een enkele marktpartij zegt dat het haalbaar is, terwijl andere marktpartijen zeggen onzeker te zijn over de haalbaarheid van determinatie van kranswieren in de boot.

Vragen over duurzaamheid en innovatie	
E1	Welke duurzaamheidsaspecten binnen uw werkprocessen acht uw organisatie in de komende drie tot vijf jaar relevant voor deze opdracht? Hebben deze ontwikkelingen invloed op uw interesse of mogelijkheden om op deze opdracht in te schrijven? Kunt u uw antwoord toelichten
Antwoord:	Marktpartijen geven aan al grotendeels emissieloos te werken (auto's, boten, tablets en digitale inwinning,) elektrificatie, emissieloos materieel.
E2	Rijkswaterstaat beschouwt het thema <i>Energie & Klimaat</i> als het belangrijkste aangrijpingspunt voor duurzaamheidsimpact binnen deze opdracht. Welke oplossingen en innovaties kunt u bieden om de CO ₂ -uitstoot tijdens de uitvoering substantieel te verminderen? Wilt u daarbij ingaan op: • de inzet van emissieloos of emissiearm materieel (zoals elektrisch varen en/of rijden); • maatregelen om reisbewegingen te beperken (bijvoorbeeld door efficiëntere planning of overnachtingen); • de randvoorwaarden, kostenimpact en eventuele belemmeringen voor toepassing binnen deze opdracht. •
	Uit de marktconsultatie blijkt dat marktpartijen grotendeels al gebruikmaken van emissieloos materieel. Daarnaast worden schone brandstoffen, elektrisch varen en rijden, en het efficiënt rijden en het gebruik van overnachtingslocaties al toegepast. Wel wordt benadrukt dat elektrisch varen praktisch toepasbaar moet zijn binnen de opdracht, bijvoorbeeld met betrekking tot de actieradius.
E3	Welke innovaties verwacht uw organisatie in de komende drie tot vijf jaar die relevant kunnen zijn voor deze opdracht? Hebben deze ontwikkelingen invloed op uw interesse of mogelijkheden om op deze opdracht in te schrijven? Kunt u uw antwoord toelichten?
Antwoord:	Innovaties zijn o.a. drones & AUV's. De volwassenheid per marktpartij verschilt.
E4	Bent u bekend met Social return? En heeft u ervaring met Social Return? Zie bijlage Handreiking Groeituin Social Return.
Antwoord:	Het merendeel van de marktpartijen geeft aan hier ervaring mee te hebben en invulling aan te kunnen geven.

Vragen over de aanbesteding (inkoop en contractering)	
F1	Rijkswaterstaat is voornemens deze opdracht aan te besteden voor een initiële contractduur van zes jaar, met de mogelijkheid tot twee keer drie jaar verlenging. In hoeverre maakt deze voorgestelde looptijd het voor uw organisatie interessant om in te schrijven? Kunt u uw antwoord toelichten.
Antwoord:	Alle marktpartijen staan positief tegenover een langere looptijd, omdat dit de aanbesteding aantrekkelijker maakt om op in te schrijven en ruimte biedt voor het opleiden van nieuw personeel. Daarbij wordt wel het belang van een goede indexeringsregeling benadrukt.
F2	Kunt u aangeven of uw organisatie voor de uitvoering van deze opdracht (gedeeltelijk) gebruik zal maken van onderaanneming, bijvoorbeeld door inzet van ZZP'ers?

	Overweegt u daarnaast om eventueel in combinatie met een andere partij in te schrijven? Graag vernemen wij voor welke werkzaamheden dit van toepassing zou zijn? En zo niet? Wat zijn eventuele belemmeringen om gebruik te maken van ZZP'ers? Licht u antwoord toe.
Antwoord:	Hangt sterk van de uitvraag af van de vraag. Met name het aantal percelen. Marktpartijen geven aan dat zij de werkzaamheden in beginsel intern uitvoeren, maar indien nodig openstaan voor samenwerking met externe partijen om uitvoering mogelijk te maken.
F3	Wat vindt u de belangrijkste risico's voor deze aanbesteding of uitvoering? Licht dit toe.
Antwoord:	De belangrijkste risico's worden door marktpartijen gezien in het tijdspad, de beperkte marktwerking als gevolg van de omvang van de opdracht, het uitsluitend gunnen op prijs en de beschikbare personele capaciteit in relatie tot piek- en dalbelasting over de jaren. Daarnaast wordt het strikt voorschrijven van de onderzoeksaanpak als risicovol beschouwd, omdat dit de ruimte voor innovatie en alternatieve uitvoeringsmethoden beperkt.

Tot slot	
G1	Heeft uw organisatie nog aanvullende ideeën, suggesties of aandachtspunten, of ziet u mogelijke uitdagingen voor Rijkswaterstaat met betrekking tot de voorgenomen aanbesteding? Wij ontvangen uw opmerkingen graag.
Antwoord:	Belangrijke aandachtspunten/suggesties zijn het toepassen van de veiligheidsladder, het opsplitsen van Stagnant in meerdere percelen, het in overleg afstemmen van de RWSV en de impact van wijzigingen hierin op de markt, evenals het meenemen van innovatie als kwaliteitscriterium in de aanbesteding.